

Bemærkninger til forslaget

I. Kursskifte i uddannelses- og beskæftigelsespolitikken

Passiv forsørgelse gennem bistandshjælp og dagpenge skal erstattes af reelle job- og uddannelsesmuligheder. Bistandshjælp og »klientbehandling« skal afskaffes til fordel for en ny aktiv indsats.

Beslutningsforslaget lægger op til en omfattende omlægning af den danske uddannelses- og beskæftigelsespolitik for unge under 30 år. Beslutningsforslaget er en naturlig forlængelse af den revision af arbejdstilbudsloven med indførelse af uddannelsesstilbud, som Socialdemokratiet i 1988 gennemførte med regeringen.

Samfundet udbetaler i dag adskillige milliarder kroner i passive arbejdsløshedsdagpenge og bistandsydelse til unge, som ikke har mulighed for at opnå beskæftigelse eller uddannelse.

Samtidig anvendes ca. 2 mia. kr. i stat, amter og kommuner til en ofte tilfældig og usammenhængende beskæftigelsesfremmende indsats over for de unge.

Socialdemokratiet ønsker med dette forslag at anvende disse passive midler til en ny aktiv indsats for de unge og for samfundet, ikke gennem forringelse af rettigheder for unge arbejdsløse og bistandsklienter, men gennem nye muligheder og pligter.

Den indsats, der skal iværksættes, er omfattende. Det kan kun løses gennem et tæt samarbejde mellem de unge, kommunerne, arbejdsmarkedsnævn, arbejdsformidling, uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter.

a. Sammenhæng og fleksibilitet

Erfaringsmæssigt har unge vidt forskellige forudsætninger og kvalifikationer. Derfor bør uddannelses- og/eller jobforløbet for den enkelte være baseret på en sammenhængende indsats, som indeholder den fornødne fleksibilitet. Der skal især sættes ind over for fire grupper:

- den hårdest belastede gruppe af unge bistandsmodtagere med store sociale problemer kræver en særlig, større indsats for at sikre en varig indgang

til uddannelse og/eller arbejde. Her skal der ud over vejledningen iværksættes særlige introducerende forløb (springbrætaktiviteter), der kan opbygge manglende selvtillid og danne grundlag for en egentlig job-/uddannelsesaktivitet,

- en anden gruppe af bistandsmodtagere forudsætter også en ekstra indsats ud over vejledningen. Det er gruppen af unge, som ikke har de nødvendige kvalifikationer, erhvervs erfaring m.v. Her skal vejledningen suppleres med en indsats, der giver de kvalifikationer, der kræves for at kunne påbegynde uddannelse eller arbejde,
- den tredje gruppe har ikke egentlige sociale problemer. Denne gruppe har til gengæld behov for en grundig vejledning om job- og uddannelsesmuligheder som indgang til at påbegynde et varigt uddannelses- og/eller arbejdsforløb,
- den fjerde store gruppe af unge står først og fremmest og mangler en praktikplads eller har ikke kunnet komme i gang på grund af adgangs begrænsninger. Her er det først og fremmest flere uddannelsespladser, fjernelse af adgangs begrænsning og en praktikplads garanti, der er behov for.

Arbejdsformidlingen og kommunerne skal i fællesskab og i samarbejde med de unge udarbejde kontrakter for job- og uddannelsesforløb for de ledige. Kommunerne har ansvaret for informations- og vejledningsaktiviteterne, indtil de unge er motiverede og egnede til umiddelbart at påbegynde uddannelse eller arbejde. Det betyder, at kommunerne har ansvaret for den første og anden af ovennævnte grupper, der efter en tilstrækkelig indsats visiteres til arbejdsformidlingen, hvorefter den endelige job- og uddannelseskontrakt udarbejdes.

Det betyder, at kommunerne har ansvaret for de introducerende aktiviteter (springbrætaktiviteterne) og de aktiviteter, der kvalificerer til uddannelse og/eller arbejde. Arbejdsformidlingen har ansvaret, når de ledige skal have egentlige job- og uddannelsesstilbud.